

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
im. Ireny Białówny „Dwójka”
w Białymstoku**

Białystok - LIPIEC - 2008

Protokół

kontroli problemowej Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo–Wychowawczej im. Ireny Białówny „Dwójka” w Białymstoku

Kontrolę przeprowadziły – Krystyna Pasiuk – kierownik zespołu - starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Małgorzata Osipowicz starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniu 11 czerwca 2008 roku, na podstawie upoważnienia Nr 98 z dnia 10 czerwca 2008r., które w imieniu Wojewody Podlaskiego wydała Pani Krystyna Gołubiewska kierownik Oddziału Nadzoru Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Kontrolujący wpisali się do książki kontroli pod poz. 2/2008.

Kontrolą za okres od 01.01.2007r. do dnia kontroli objęto przestrzeganie w placówce praw dziecka.

Wyjaśnień udzielali:

1. Pani Barbara Czarniecka – dyrektor
2. Pan Wojciech Kucerow – z-ca dyrektora

Ustalenia kontroli

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo–Wychowawcza im. Ireny Białówny „Dwójka” w Białymstoku jest jednostką organizacyjną Miasta Białystok. Placówka znajduje się przy ul. 11-go Listopada 6. Dyrektorem placówki jest Pani Barbara Czarniecka.

Podczas kontroli analizie i ocenie poddano przestrzeganie w placówce praw dziecka, a w szczególności:

- prawo do zabezpieczenia odpowiedniego poziomu życia (warunki socjalno-bytowe, wyżywienie, ubranie, kieszonkowe),
- prawo do opieki zdrowotnej,
- prawo do nauki,
- prawo do wypoczynku, czasu wolnego oraz uczestniczenia w życiu kulturalnym i rekreacji fizycznej,
- prawo do swobody wypowiedzi, swobody myśli, informacji na swój temat,
- prawo do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,
- prawo do zrzeszania się,
- prawo do kontaktów z rodzicami,
- prawo do zachowania ciągłości kulturowej i wyznaniowej,
- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa.

Prawo do zabezpieczenia odpowiedniego poziomu życia (warunki socjalno-bytowe, wyżywienie, ubranie, kieszonkowe)

Dzieci przebywające w placówce podzielone są wg grup wiekowych:

- grupa niemowląt (w wieku od 0 do ok. 2 lat),
- grupa starszaków (w wieku od 2 lat do 7 lat),
- grupa dzieci szkolnych (w wieku od lat 7 do 18).

Podopieczni zajmują pokoje mieszkalne, które są właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia, na które składają się w łóżka, szafy ubraniowe, biurka, lampki nocne, zabawki i dostosowane do wieku dzieci. Każdy z pokoi dla niemowląt przystosowany jest do ich kąpieli, przewijania

i wszystkich zabiegów higienicznych. Łazienki wyposażone są w prysznice, wanny oraz kabiny toaletowe. W łazienkach znajdują się miejsca do prania i suszenia rzeczy osobistych.

Pomieszczenia do wypoczynku wyposażone są w stoły, krzesła, regały, kanapy wypoczynkowe. W każdej ze świetlic znajduje się telewizor, wideo oraz sprzęt grający.

Aneksy kuchenne są o wysokim standardzie. Wyposażone są w nowe meble oraz wszystkie niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego. W lodówkach i szafkach znajdują się podstawowe produkty żywnościowe.

Dzieci mają również do dyspozycji następujące pomieszczenia:

- pomieszczenie do zajęć sportowych,
- pomieszczenia terapeutyczne, w tym do zajęć logopedycznych, fizykoterapii, hydroterapii,
- kuchnię i jadalnię,
- pokój dla dzieci chorych,
- gabinet pielęgniarki,
- pokój gościnny,
- sala komputerowa.

Żywnienie w placówce ze względu na wiek dzieci jest bardzo zróżnicowane. Jadłospisy opracowywane są oddzielnie dla dzieci młodszych oraz dla starszych. Placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie, w tym drugie śniadanie. Dzieci idące do szkoły zabierają ze sobą suchy prowiant. Wychowankowie z grupy usamodzielnienia sami przygotowują sobie posiłki. Dla niemowląt posiłki przygotowywane są w kuchni ogólnej, natomiast bezpośrednio do spożycia rozdzielane są w kuchni podręcznej na grupie. Wszystko odbywa się zgodnie z zasadami higieny. Ścisłe przestrzegane są zalecane przez lekarza diety.

Wychowankowie nie zgłaszali zastrzeżenia do żywienia.

Każde dziecko wyposażone jest w garderobę stosowną do pory roku i wieku. Starsi wychowankowie mają możliwość wyboru garderoby uczestnicząc przy jej zakupie. Wszystkie dzieci posiadają stosowną ilość bielizny, zabawki dostosowane do wieku rozwojowego dzieci, otrzymują środki do higieny osobistej typu: pasta do zębów, papier toaletowy, szampony oraz proszki do prania do przeprowadzania drobnych praniek. Wyposażone w niezbędne przybory do utrzymania higieny niemowląt jest odpowiednio: pudry, kremy, szczoteczki do włosów - każde dziecko ma osobistą, waciki. Pieluchy dzieci najmłodszych są maglowane. Każde dziecko posiada swój własny smoczek, który jest oznakowany. Przy każdym łóżeczku zawieszono są zabawki.

Dzieci każdego miesiąca otrzymują drobną kwotę do własnego dysponowania tzw. „kieszonkowe”. Kwota ta ustalana jest co miesiąc przez Dyrektora w porozumieniu z popodopiecznymi. Wpłacana jest dzieciom od 5 roku życia. Na podstawie list wypłat ustalono, że w 2007r. kwoty wynosiły od 10 zł do 50 zł., zaś w 2008r. od 10 zł do 70 zł. Kwota wypłacana jest regularnie i kwitowana przez dzieci przy odbiorze.

Prawo do opieki zdrowotnej

Dzieci przebywające w placówce objęte są opieką medyczną lekarza rodzinnego oraz całodobową opieką pielęgniarską. Dzieci przyjmowane do placówki są badane, sporządzana jest dokumentacja z opisem stanu ich zdrowia, ustalana dieta. Personel medyczny ustala konsultacje w poradniach specjalistycznych, dba o realizację zaleceń specjalistów, przygotowuje i przeprowadza badania okresowe, przesiewowe, bilansowe z kwalifikacją do grup dyspanseryjnych, szczepienia ochronne. Wszystkie leki podawane są dzieciom pod kontrolą. W razie potrzeby wychowankowie korzystają ze specjalistycznych poradni zdrowia, m. in.: stomatologicznej, okulistycznej, ortopedycznej, chirurgicznej, dermatologicznej, preluksacyjnej, nefrologicznej, pokarmowej, kardiologicznej, ryzyka okołoporodowego, alergii, neurochirurgicznej, laryngologicznej, retinopatii, ginekologicznej, somatycznej,

foniatrycznej, logopedycznej, audiologicznej, rehabilitacyjnej, zdrowia psychicznego, endokrynologicznej, psychologicznej, schorzeń wątroby. Wychowankowie niepełnosprawni fizycznie oraz niemowlęta z dużym napięciem mięśniowym rehabilitowane są na terenie placówki i poza nią. W placówce wykonywane są zabiegi fizjoterapeutyczne, ćwiczenia kinezyterapeutyczne, naświetlania podczerwienią, okłady żelowe, masaż ręczny, perełkowy, masaż Shantale.

Ponadto w placówce przeprowadzone są różne formy edukacji zdrowotnej, w tym rozmowy indywidualne, pokazy, pogadanki, wkłady na temat higieny osobistej, szkodliwości palenia papierosów, używania alkoholu i narkotyków, ciąży, macierzyństwa.

Prawo do nauki

Dzieci przebywające w placówce realizują obowiązek szkolny poza placówką. Na początku każdego roku szkolnego placówka wyposaża wychowanków w podręczniki oraz przybory szkolne. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie dziecka do szkoły jest wychowawca bezpośrednio opiekujący się danym dzieckiem. Wychowankowie mają zapewnioną pomoc wychowawców w nauce, a w szczególności przy odrabianiu prac domowych. W zajęciach z dziećmi uczestniczą również wolontariusze. Część dzieci objęta jest pomocą pedagogiczną, psychologiczną, logopedyczną i terapeutyczną w zakresie zajęć wyrównawczych oraz wyrównywania deficytów rozwojowych na terenie placówki. Jeżeli zachodzi taka potrzeba wychowankowie korzystają z pomocy specjalistów poza placówką.

Każde dziecko, które staje przed dylematem wyboru szkoły jest objęte opieką pedagoga, który pomaga w podjęciu decyzji. Przy pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej badane są predyspozycje dzieci. Wychowawcy utrzymują systematyczny kontakt z nauczycielami szkół, do których uczęszczają dzieci.

Wychowankowie z orzeczeniami o nauczaniu specjalnym lub integracyjnym dowożeni są do klas w szkołach o właściwym dla ich rozwoju poziomie. Dzieciom dojeżdżającym do szkół zakupywane są bilety komunikacji miejskiej.

Prawo do wypoczynku, czasu wolnego oraz uczestniczenia w życiu kulturalnym i rekreacji fizycznej

Dzieciom proponowane są różnorodne formy spędzania czasu wolnego. Przez cały rok podopieczni mogą uczestniczyć w zajęciach różnych kół zainteresowań, np. plastycznym, artystycznym lub teatralnym, komputerowym i sportowym.

Wychowankowie wyjeżdżają na wycieczki w ciekawe miejsca np. Szlakiem Tatarskim, do nadleśnictwa Krynki, do pensjonatu - Zdrojówka w Horodnianach, wycieczki rowerowe po najbliższej okolicy, stadniny koni w Turośni Kościelnej na kulgig do Maciejówki i ognisko. Organizowano im również wyjazdy na wypoczynek zimowy i letni (w Serwach i Wasilkowie).

Podopieczni mają możliwość udziału w różnych formach działalności sportowej. Uczestniczyli w następujących imprezach: Wojewódzkiej Spartakiadzie Domów Dziecka, Wojewódzkim Turnieju Tenisa Stołowego, zawodach sportowych z okazji dnia wiosny, chodzą na mecze Jagiellonii i Ligi Siatkówki Amatorskiej. Ponadto chłopcy uczęszczają w zajęcia pozalekcyjnych tj. treningach w sekcji bokserskiej w Klubie sportowym „Hetman”, w sekcji karate w BKS „Jagiellonia”, treningach piłki nożnej w Hetmanie. Dzieci wychodziły na besen, lodowisko, gokardy.

Dzieci aktywnie włączane się życie kulturalne. Uczestniczenia w spektaklach teatralnych w Teatrze Dramatycznym im. A. Węgierki, Teatrze Lalek, koncertach w Filharmonii Białostockiej oraz chodzą do kina. Dzieciom zorganizowano spotkanie z ciekawymi ludźmi tj. reżyserem Kazimierzem Tarnasem nt. „Ekranizacja książek dla dzieci i młodzieży”, spotkanie z aktorami filmu „U Pana Boga za piecem”, uczestniczyły

w spektaklu „Morosophus”, koncercie kołęd, Dniach Kultury Religijnej, brały udział w konkursie poezji i prozy ks. Jana Twardowskiego, konkursach plastycznych, ciekawych pokazach, np. historycznej broni palnej oraz festynach.

Dzieci młodsze były m.in. na wycieczce na dworcu PKP, w Centrum Zabaw dla Dzieci - Fikoland, w ZOO Zwierzyńcu, w salonie fryzjerskim „Kameleon”.

Na terenie placówki co roku organizowane są różne imprezy i uroczystości, m. in.: Bal karnawałowy, Walentynki, Dzień Dziecka, Święto Domu, Andrzejki, Mikołajki, Dzień Nauczyciela i pracownika socjalnego, Święto Emerytów.

Prawo do swobody wypowiedzi, swobody myśli, informacji na swój temat

Wychowankowie mają swobodę w wyrażaniu myśli, sądów i opinii na różne tematy podczas rozmów prowadzonych indywidualnie oraz podczas spotkań całej społeczności placówki. Wychowankowie zwracają się z różnymi postulatami. Na podstawie informacji uzyskanych od dzieci stwierdzono, że dzieci orientują się w swojej sytuacji prawnej i znają swojego opiekuna prawnego. W przypadku, gdy podopieczny nie zgadza się z opinią wychowawcy może zwrócić się w tej sprawie do dyrektora. Wówczas dyrektor placówki stara się wyjaśnić zaistniałą sytuację.

Prawo do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem

Z chwilą przybycia dziecka do placówki, jest ono zapoznawane z regulaminem placówki, w którym określone są prawa i obowiązki oraz przywileje i konsekwencje.

Wg regulaminu każde dziecko ma prawo do kontaktów z rodzicami i rodzeństwem, otrzymywania tzw. „kieszonkowego”, odzieży i innych przedmiotów osobistego użytku, a także obowiązek systematycznej pracy nad sobą w celu m. in. poprawy ocen, opanowania agresji, wykazywanie dbałości o mienie osobiste, kolegów i placówki, udzielanie pomocy koleżeńskiej, dbanie o swoje zdrowie. Za niewywiązywanie się z obowiązków przewidziano konsekwencje popełnienia niewłaściwego czynu, zaś za wzorową postawę nagrodę. W sytuacjach, kiedy wychowanek czułby się dotknięty sposobem traktowania lub wymierzoną mu karą, ma prawo zwrócić się z prośbą o pomoc do dyrektora, wychowawcy, psychologa, pedagoga bądź terapeuty.

Z przeprowadzonego wywiadu wynika, że dzieci znają swoje prawa i obowiązki. Przewidziane kary nie są zbyt surowe, a kryteria ich stosowania zrozumiałe.

W trakcie rozmów dzieci wypowiadały się pozytywnie na temat sprawowanej nad nimi opieki.

Prawo do zrzeszania się

W placówce nie działa samorząd. Wszelkie sprawy omawiane są na spotkaniach grupowych z dziećmi. W takiej sytuacji każdy ma możliwość wyrażenia swego zdania. Bardziej samodzielną społeczność stanowi jedynie grupa usamodzielnienia, która decyduje o swoich sprawach i wspólnie podejmuje decyzje, np. dotyczące dysponowania budżetem, dokonywania niezbędnych zakupów, prowadzenia gospodarstwa domowego.

Prawo do kontaktów z rodzicami

Placówka umożliwia dzieciom regularne, osobiste i bezpośrednie kontakty z rodzicami oraz innymi osobami bliskimi oraz zapewnia im warunki sprzyjające utrzymaniu osobistych kontaktów z rodziną.

W przypadku braku przeciwskażeń ze strony Sądu jak i placówki, każde dziecko ma możliwość odwiedzania swoich rodziców i opiekunów. Najczęściej wychowankowie wyjeżdżają do domów na koszt placówki. Dzieci mają stały dostęp do telefonu, z którego mogą korzystać.

W przypadku, gdy rodzice nie są zainteresowani utrzymaniem kontaktu z dziećmi, podejmowane są kroki ze strony placówki do inicjowania, rozwijania i podtrzymywania tych kontaktów. Placówka podejmuje także działania w celu poszukiwania rodziny dalszej dzieci oraz osób zaprzyjaźnionych. Wszelkie działania polegają m. in. na: przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania rodziców lub opiekunów dziecka, współpracy z instytucjami udzielającymi pomocy rodzinie (ośrodki pomocy społecznej, kuratorzy), czuwaniu nad prawidłowym przebiegiem urlopowań wychowanków w miejscu zamieszkania ich rodzin, wspieraniu rodziców w sprawowaniu właściwej opieki nad przebywającymi w domu dziećmi, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych.

Ponadto przeprowadzane są spotkania edukacyjne z rodzicami na terenie placówki dotyczące różnych dziedzin życia, np. nauka umiejętności pedagogicznych w postępowaniu z własnymi dziećmi, rozmowy ukierunkowane na poprawę relacji rodziców z dziećmi, dbanie o wygląd mieszkania, sposób ubierania dziecka stosownie do pogody, dbanie o właściwą dietę. Pedagodzy i psychologzy spotykali się wielokrotnie z chętnymi rodzicami na spotkaniach indywidualnych przygotowując ich do przyjęcia dziecka. Poprzez zawierane kontrakty mobilizowano rodziców do leczenia od alkoholizmu. Udzielano również pomocy materialnej poprzez paczki żywnościowe, odzież.

W przypadku, gdy praca z rodziną nie rokuje nadziei na poprawę sytuacji, poszukuje się dziecku zastępczej formy opieki.

Prawo do zachowania ciągłości kulturowej i wyznaniowej

Przy przyjmowaniu każdego dziecka do placówki, ustalana jest jego przynależność wyznaniowa. W chwili obecnej dzieci przebywające w placówce są wyznania rzymsko – katolickiego oraz prawosławnego. Wszyscy mają możliwość uczestniczenia w nabożeństwach niedzielnych oraz świątecznych. Uczestnictwo w liturgii odbywa się całkowicie na zasadzie dowolności.

Dzieci które mają zaległe sakramenty, są do nich przygotowywane tj. chrzest, I Komunia Święta. Starsi wychowankowie przygotowani są do sakramentu bierzmowania. Na te uroczystości zapraszane są rodziny podopiecznych. Placówka nawiązała kontakty z parafiami Kościołów w celu poszukiwania rodziców chrzestnych dzieci.

W Domu Dziecka systematycznie organizowane są uroczystości wynikające ze świąt i tradycji. Dzieci uczestniczą w Procesji Bożego Ciała, we Mszach Św. w Kościele bądź Cerkwi. Organizowana jest uroczysta kolacja Wigilijna dla wszystkich dzieci i pracowników placówki, Śniadanie Wielkanocne, udział w święceniu pokarmu w Wielką Sobotę, a także uroczystości imieninowe i urodzinowe dzieci.

Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że każde dziecko posiada własne, osobiste miejsce do spania oraz do przechowywania rzeczy osobistych. Placówka zapewnia wychowankom całodobową opiekę. Proces wychowawczy ma charakter indywidualizowany. W sytuacjach trudnych wychowanek może liczyć na pomoc każdego z pracowników Domu. Prowadzone zajęcia terapeutyczne mają na celu podniesienie samooceny dzieci, wiary we własne siły i możliwości, umiejętności pozytywnego myślenia i mówienia o sobie, akceptowanie własnych stanów emocjonalnych. Zajęcia indywidualne zaś ukierunkowane są na zaspokojenie potrzeb psychicznych dzieci oraz stymulowanie aktywności ruchowej i poznawczej.

Indywidualne sprawy dziecka rozstrzygane są wyłącznie w jego obecności i bez udziału osób postronnych. W placówce przestrzegana jest ochrona indywidualnych akt, diagnoz, indywidualnych planów pracy z dzieckiem przed innymi wychowankami i pracownikami nieupoważnionymi.

Wychowanek opuszczający placówkę otrzymuje pomoc finansową i rzeczową. Dom czyni starania, aby w każdym przypadku pomóc w znalezieniu pracy oraz mieszkania. Po opuszczeniu placówki, dziecko ma prawo przez okres 3 lat korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że w placówce przestrzegane są prawa dziecka.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Ireny Białówny „Dwójka” w Białymstoku przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Placówki składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Dyrektor

18.07.08v. B. Rucinski
/data i podpis/

Podpisy kontrolujących:

1. Daniel
2. Małgorzata Osipowicz